

ორგანული აკვაკულტურა

დამატებითი ღირებულება, მოთხოვნები და გარდამავალი პერიოდი

კალმახი (2025 წლის აგვისტო)

მიმოხილვა

1. Naturland-ის შესახებ
ორგანული სოფლის მეურნეობის ასოციაცია
2. ორგანული აკვაკულტურა
მიმოხილვა და დამატებითი ღირებულება
3. ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია
ორგანული აკვაკულტურის საფუძველი
4. Naturland-ის სტანდარტები
ორგანული აკვაკულტურის მოთხოვნები
5. სტანდარტების შედარება
Naturland-ისა და ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაციები
6. გარდამავალი პერიოდი
ორგანული აკვაკულტურისთვის საჭირო ნაბიჯები

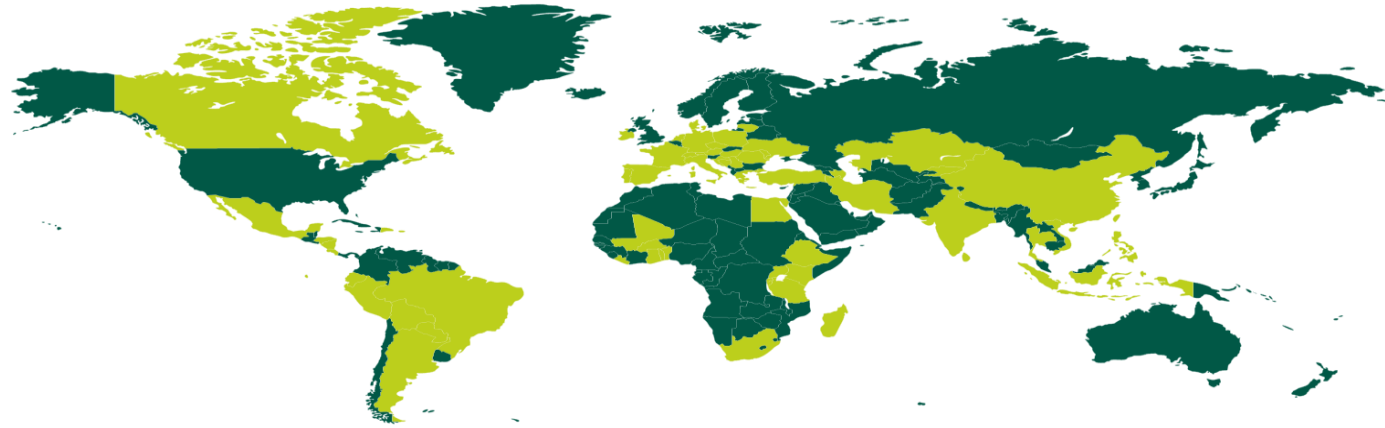
Naturland-ის შესახებ

ორგანული სოფლის მეურნეობის ასოციაცია

Naturland-ის შესახებ

- ორგანული სოფლის მეურნეობის უდიდესი საერთაშორისო ასოციაცია.
 - მსოფლიოში 120 000-ზე მეტი სერტიფიცირებული მწარმოებელი.
 - 1700-ზე მეტი პარტნიორი ამუშავებს და ვაჭრობს Naturland-ის პროდუქტებით.
 - გადამამუშავებლები 60-ზე მეტ ქვეყანაში.
- 40 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება.
 - 30 წელზე მეტი ხნის ორგანული აკვაკულტურის წარმოების სტანდარტები.

Naturland-ის შესახებ

- ქვეყნები Naturland-ის მიერ სერტიფიცირებული ოპერაციებით (ყველა სექტორი)
- ქვეყნები Naturland-ის მიერ სერტიფიცირებული ოპერაციების გარეშე

Naturland-ის შესახებ

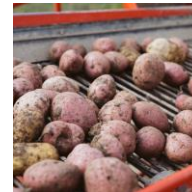
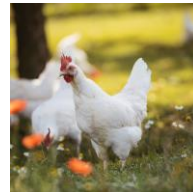
სტანდარტები მთელი მიწოდების ჯაჭვისთვის

- წარმოება

- სოციალური პასუხისმგებლობა
- აკვაკულტურა
- მემცენარეობა
- ველურად შეგროვებული პროდუქტები
- ... და ბევრი სხვა

- გადამუშავება

- აკვაკულტურისა და მდგრადი თევზჭერის პროდუქტები
- ცხოველთა საკვები
- ტრანსპორტირება და მოკვდინება
- ... და ბევრი სხვა

ორგანული აკვაკულტურა

მიმოხილვა & დამატებითი ღირებულება

ორგანული აკვაკულტურა

ამჟამინდელი სტატუსი (EU)

- ორგანული წარმოება
 - 74,032 ტონა 2020 წელს;
 - აკვაკულტურის მთლიანი წარმოების 6.4%.
- ორგანული კალმახის წარმოება
 - 4,950 ტონა 2020 წელს;
 - ორგანული აკვაკულტურის მესამე ყველაზე მნიშვნელოვანი სახეობა.

ორგანული აკვაკულტურა

დამატებითი ღირებულება

- გარემოზე უფრო დაბალი ზემოქმედება
- ცხოველთა კეთილდღეობის გაუმჯობესება
 - მარაგის დაბალი სიმჭიდროვე
 - ბუნებრივი პირობები

ორგანული აკვაკულტურა

დამატებითი ღირებულება

- დადებითი რეპუტაციული ეფექტი
 - მომხმარებლის ცნობიერება მდგრადობისა და გარემოს დაცვის შესახებ
 - მომხმარებლის სურვილი, გადაიხადოს მეტი
- მაღალი ხარისხის სტანდარტები
 - მომხმარებლის ნდობა

ორგანული აკვაკულტურა

„მეფუტკრეობა ჩემი ჰობია. სწორედ ამ დროს გავაცნობიერე ბუნების გაფრთხილებისა და პატივისცემით მოპყრობის მნიშვნელობა. მინდოდა, ეს მიდგომა თევზების შემთხვევაშიც გამომეყენებინა“.

„რაც დრო გადის, სულ უფრო მეტი ადამიანი ფიქრობს იმაზე, თუ როგორ არჩევანს აკეთებს. ისინი თევზის ყიდვისას ყურადღებას აქცევენ მისი შენახვის პირობებს, შესაბამის სახეობას, რეგიონულ წარმოშობასა და ორგანული წარმოების ხარისხს“.

ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია

ორგანული აკვაკულტურის საფუძველი

ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია

- სამართლებრივი ჩარჩო
 - რეგულაცია წარმოებისა და ეტიკეტირების შესახებ
 - მოქმედი რეგულაცია: რეგულაცია (EU) 2018/848 და სამართლებრივი აქტები

ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია

პრინციპები – ორგანული აკვაკულტურა

- განახლებადი რესურსებისა და გარე წყაროების მინიმუმამდე შემცირება;
- წყლის გარემოს ჯანმრთელობისა და მიმდებარე წყლის ეკოსისტემების ხარისხის უზრუნველყოფა;
- მდგრადი თევზჭერის ან ორგანული ინგრედიენტებისა და ბუნებრივი არასასოფლო-სამეურნეო ნივთიერებებისგან დამზადებული საკვების გამოყენება;
- კონსერვაციული ზომებით დაცული სახეობების გადაშენების პრევენცია.

ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია

Naturland

სა.ს.

ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია

Naturland-ის სტანდარტები

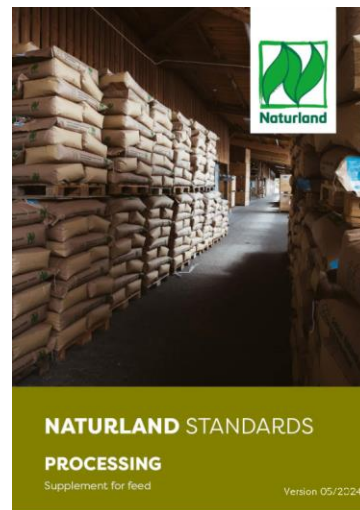
ორგანული აკვაკულტურის მოთხოვნები

სტანდარტები

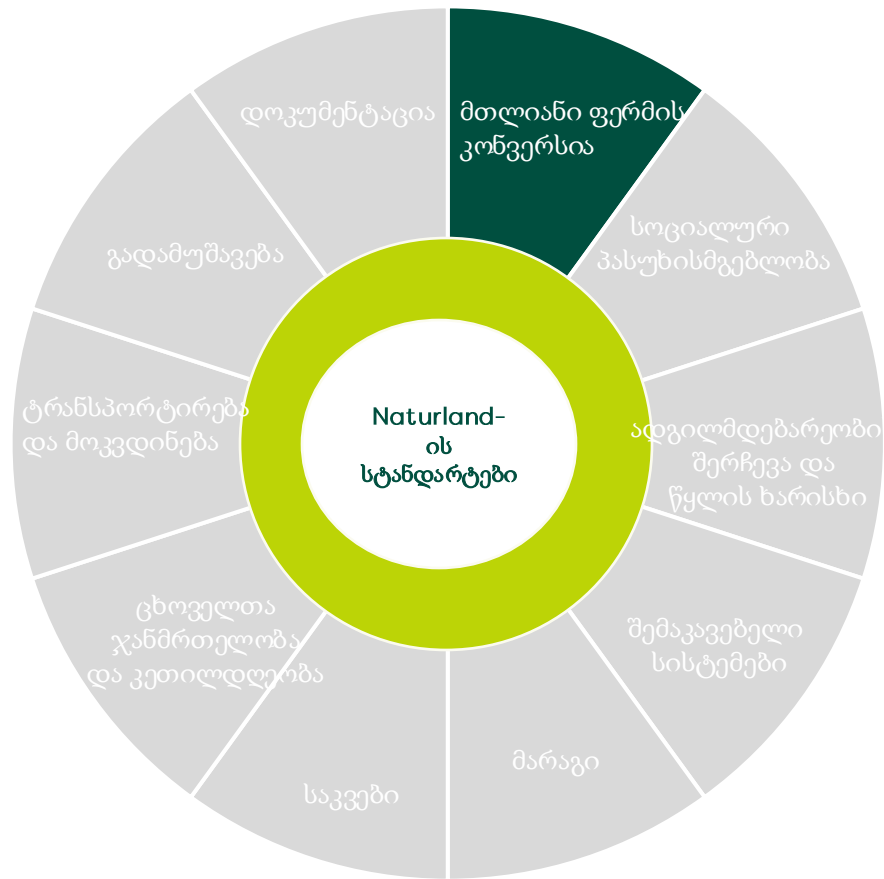
ორგანული აკვაკულტურის სტანდარტები

გადამუშავების სტანდარტები

სტანდარტები

სტანდარტები – მთელი ფერმის კონვერსია

- მთელი ფერმის გადასვლა ორგანულ მეურნეობაზე
 - შესაძლებელია თანდათანობით გადასვლა.
 - მაქსიმალური გარდამავალი პერიოდი 5 წელია.

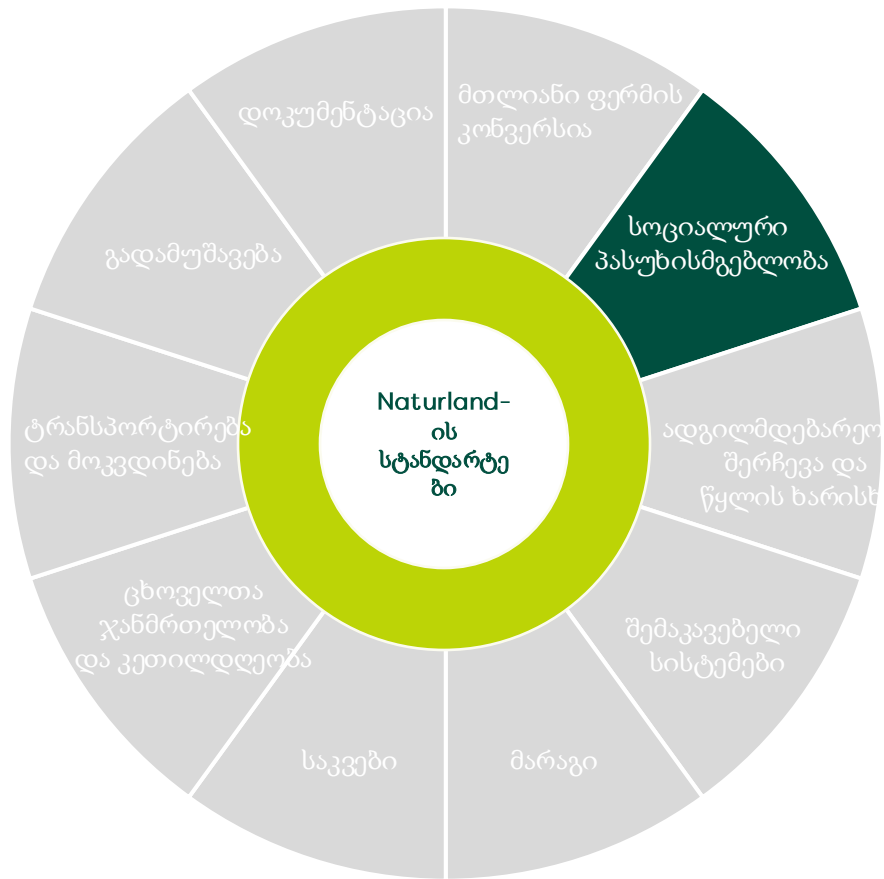
სტანდარტები – მთლიანი ფერმის კონვერსია

მაგალითი

- 20 ტბორის კონვერსია
 - 12 ტბორი 1-ელ, მე-2 და მე-3 წელს
 - 8 ტბორი მე-4 და მე-5 წელს

სტანდარტები

სტანდარტები – სოციალური პასუხისმგებლობა

- ადამიანის უფლებები
- დასაქმების შეთავაზებაზე თანხმობის ან უარის თქმის თავისუფლება
- ასოციაციის თავისუფლება
- თანაბარი მოპყრობა და შესაძლებლობები
- ბავშვთა უფლებები
- ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება
- სამუშაო პირობები

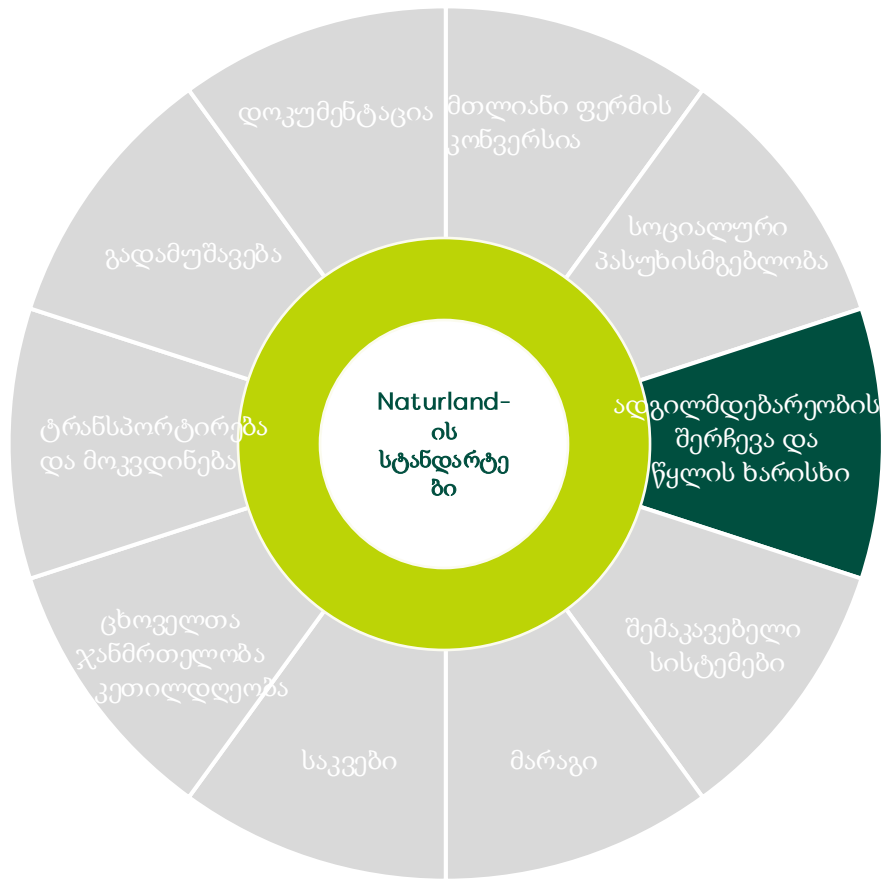
- კონტრაქტები
- თანაბარი მოპყრობა
- ხელფასი
- არაფულადი ფორმით გადახდა
- სამუშაო საათები
- სოციალური შეღავათები
- განათლება

სტანდარტები – სოციალური პასუხისმგებლობა

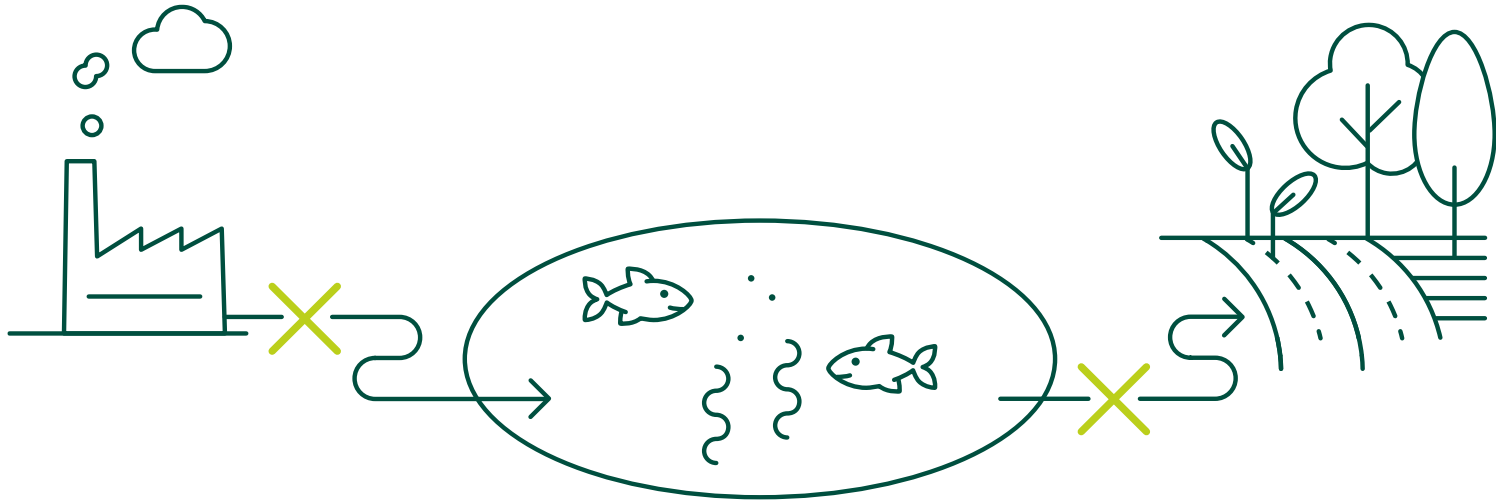
სამუშაო პირობების მაგალითები (საქართველო)

- სამუშაო საათები
 - დღეში 8 საათი, კვირაში 40 საათი
 - დასვენების პერიოდი
 - სამუშაო დღეებს შორის 12 საათი
- შვებულების უფლება
 - 24-დღიანი ანაზღაურებადი ყოველწლიური შვებულება

სტანდარტები

სტანდარტები – ადგილმდებარეობის შერჩევა და წყლის ხარისხი

არ მოახდენს მავნე ზემოქმედებას მეზობელი ტერიტორიების ფუნქციონირებაზე

საქმიანობის გამო არ მოხდება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მიმდებარე ეკოსისტემაზე

სტანდარტები – ადგილმდებარეობის შერჩევა და წყლის ხარისხი

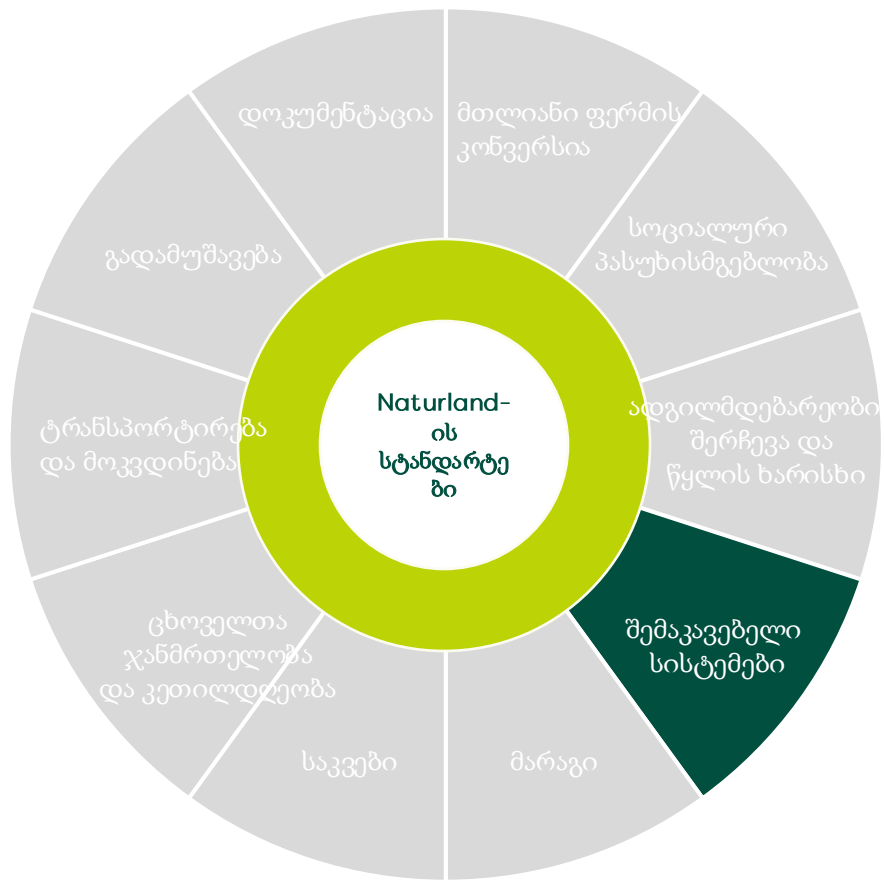
წყლის ხარისხი

- წყლის ხარისხი უნდა იყოს, სულ მცირე, II (EU WFD)
- სალექი აუზები და/ან საფილტრი დანადგარები
- დალექილი მყარი ორგანული ნაწილაკების მოცილება

წყლის მოპოვება/წყლის მიღება

- წყლის მოპოვება ნაკადულებიდან: წყლის საშუალო დაბალი დონის მინიმუმ 50% უნდა დარჩეს წყაროს წყლის ნაკადში
- ჯებირების ადაპტაცია თევზისთვის გასასვლელის უზრუნველსაყოფად

სტანდარტები

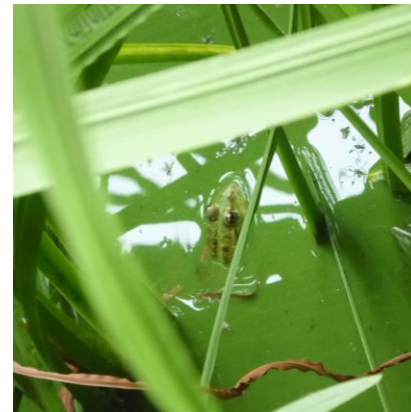
სტანდარტები – აკვაკულტურის ცხოველების შემაკავებელი სისტემები

დიზაინი

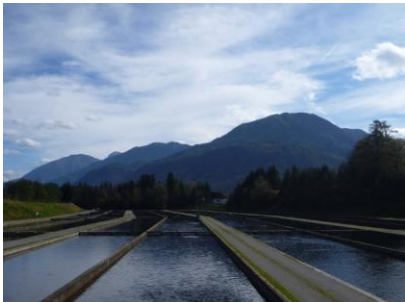
ტბორები და გამტარი სისტემები (კონკრეტული სახეობის მიხედვით)

- ხრეშიანი ნიადაგის საფარი/ბუნებრივი ნიადაგი
- ტბორის ფსკერისა და კედლების ბიოლოგიური ფუნქციების უზრუნველყოფა

❌ დახურული რეცირკულაციური აკვაკულტურის ობიექტი

სტანდარტები – აკვაკულტურის ცხოველების შემაკავებელი სისტემები

სტანდარტები – აკვაკულტურის ცხოველების შემაკავებელი სისტემები

ხელოვნური განათება

- მაქსიმუმ 14 საათი დღეში
- საჭიროების დადასტურებაა საჭირო

სასუქი

- სერტიფიცირებული ორგანული ფერმებიდან
- არ შეიცავს ინტენსიური მეურნეობისგან მიღებულ სინთეზურ ან ორგანულ ინგრედიენტებს

სტანდარტები

სტანდარტები – მარაგი

სახეობები

- რეგიონში ბუნებრივად გავრცელებული სახეობები

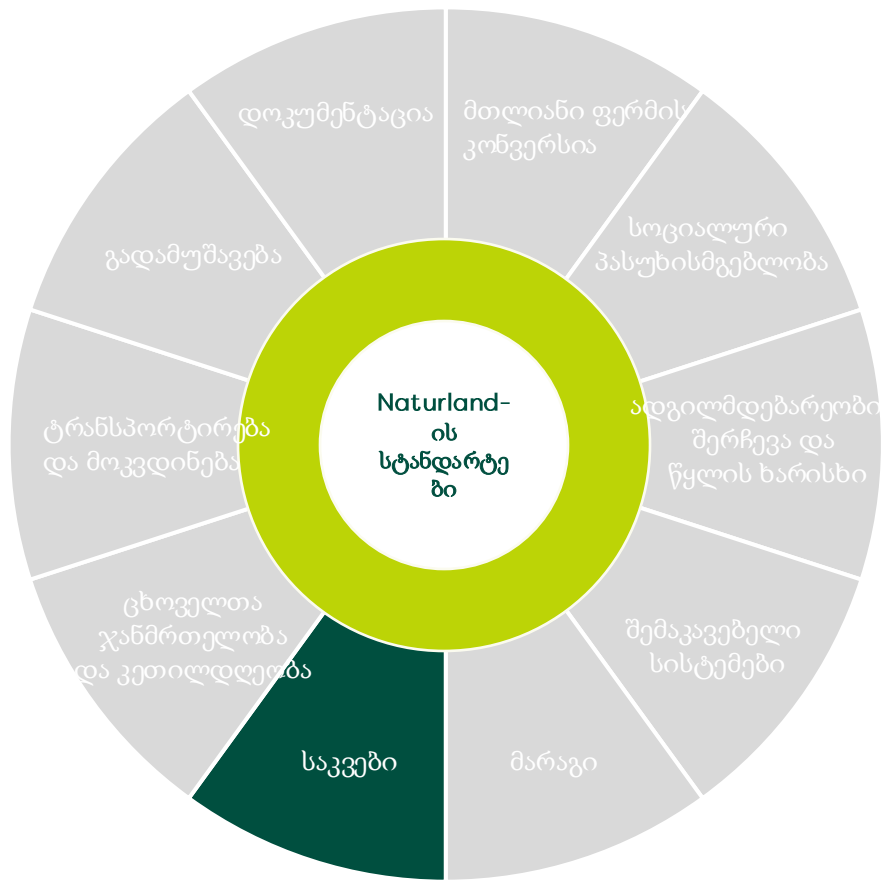
წარმოშობა

- ადგილობრივად, თვით-მომწეხებული
- Naturland-ის საქმიანობა

სტანდარტები – მარაგი

სახეობები	მარაგის მაქსიმალური სიმჭიდროვე
კალმახი (<i>Oncorhynchus, Trutta</i>) & არქტიკული გოჭალა (<i>Salvelinus alpinus</i>)	20 კგ/მ ³
ამერიკული პალია (<i>Salvelinus fontinalis</i>) & სიგი	15 კგ/მ ³
ორაგულსებრნი ბადისებრ გალიებში	10 კგ/მ ³

სტანდარტები

სტანდარტები – საკვები

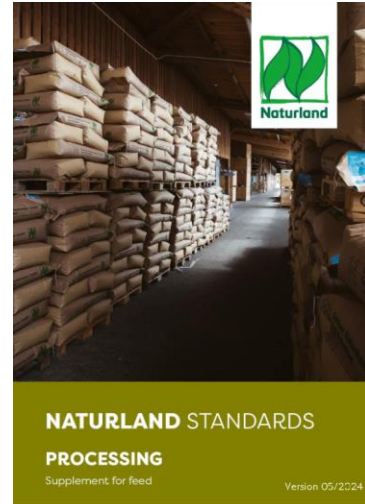
შეძენილი საკვები

- Naturland-ის მიერ სერტიფიცირებული

წარმოებული საკვები

- წარმოებულია Naturland-ის სტანდარტების შესაბამისად

ჩვეულებრივი საკვების გამოყენება და შენახვა

სტანდარტები – საკვები

თევზის ფქვილი/თევზის ქონი

ნებადართული წყაროები:

- ორგანული აკვაკულტურის პროდუქტები.
- ადამიანის მოხმარებისთვის განკუთვნილი გადამამუშავებული ველური თევზის ნაჭრებისგან მიღებული თევზის ფქვილი/თევზის ქონი.
- თევზის ფქვილი/თევზის ქონი, რომელიც წარმოებულია ადამიანის მოხმარებისთვის განკუთვნილი თევზის შემთხვევითი დაჭერისგან.

სამრეწველო თევზჭერის დროს დაჭერილი მთლიანი თევზისგან წარმოებული თევზის ფქვილი/თევზის ქონი.

სტანდარტები

სტანდარტები – ცხოველთა ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა

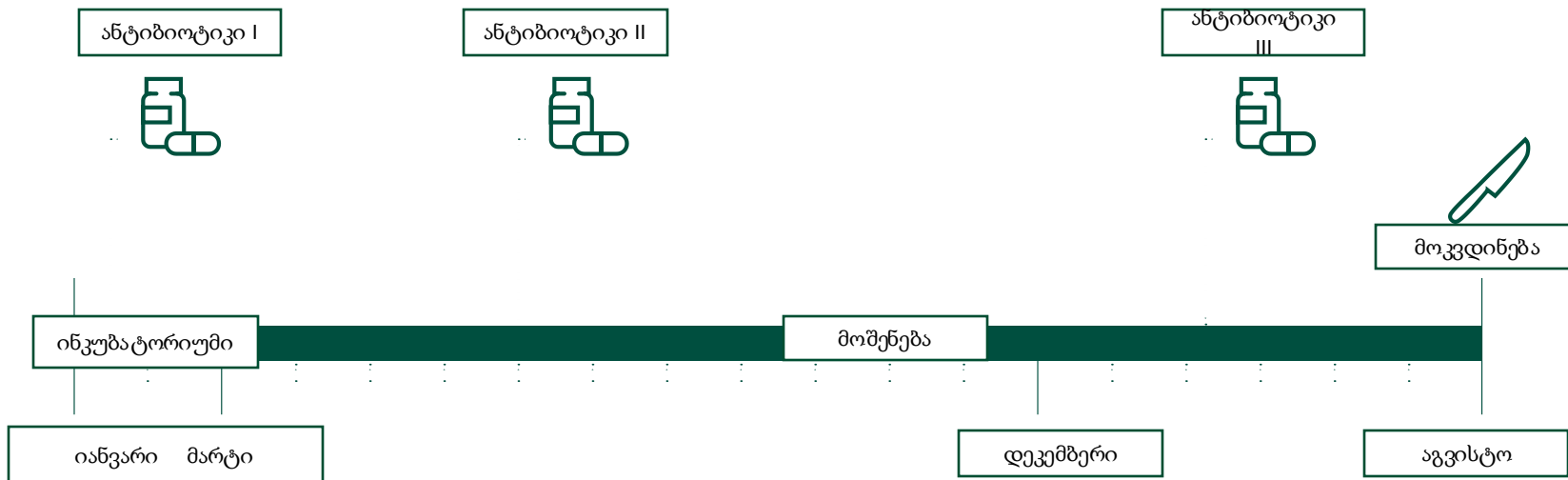
მკურნალობის დროს პრიორიტეტი

1. პრევენციული ზომები
2. ბუნებრივი სამკურნალო საშუალებები
3. ტრადიციული მედიკამენტები ან ანტიპარაზიტული აგენტები
 - მკურნალობის მაქსიმუმ 3 კურსი სიცოცხლის განმავლობაში
 - კანონით დადგენილ ლოდინის პერიოდზე მინიმუმ ორჯერ მეტი
 - თევზში ნარჩენების არარსებობის დამადასტურებელი საბუთი

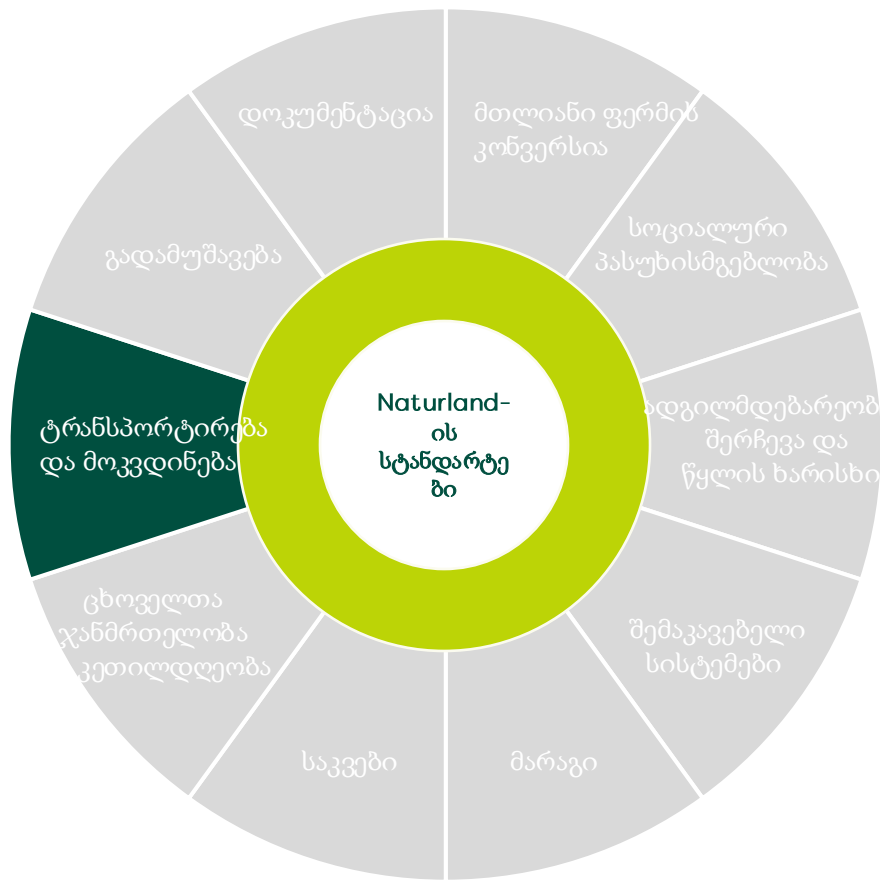
რუტინული და პროფილაქტიკური მკურნალობა ქიმიოსინთეზური პრეპარატებითა და ჰორმონებით

სტანდარტები – ცხოველთა ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა

კალმახის მაგალითი – ნებადართული მკურნალობა

სტანდარტები

სტანდარტები – ტრანსპორტირება და მოკვდინება

ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

- ჟანგბადის საკმარისი მარაგი
- ტრანსპორტირების მაქსიმალური სიმჭიდროვე: 1 კგ თევზი 8 ლიტრ წყალზე (125 კგ/მ³)
- წყლის შეცვლა ყოველ 6 საათში
- ტრანსპორტირების მაქსიმალური ხანგრძლივობა: 10 საათი

სტანდარტები – ტრანსპორტირება და მოკვდინება

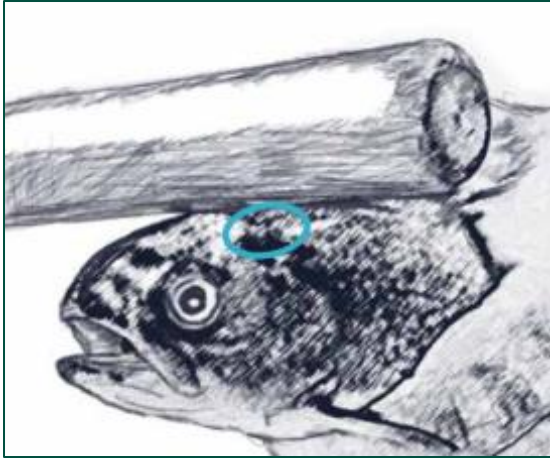
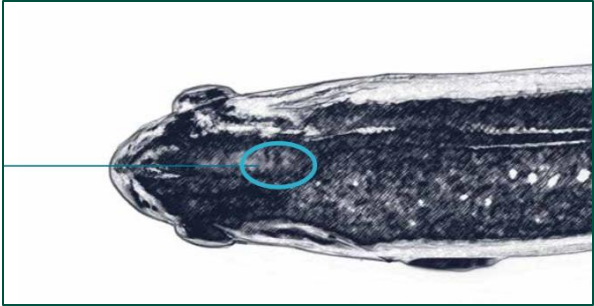
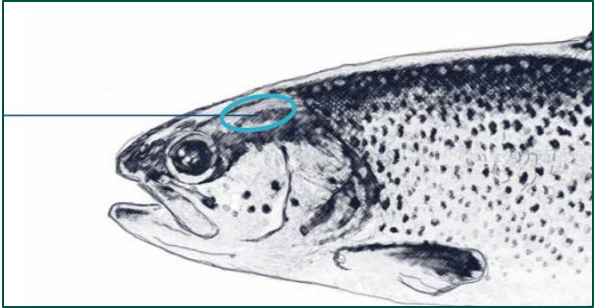
გაბრუება

- თავში დარტყმა
 - ელექტრონარკოზი (შოკი)
 - ბუნებრივი მცენარეული ნაერთები (საჭიროების შემთხვევაში)
- CO₂-ის გამოყენება დაუშვებელია

მოკვდინება

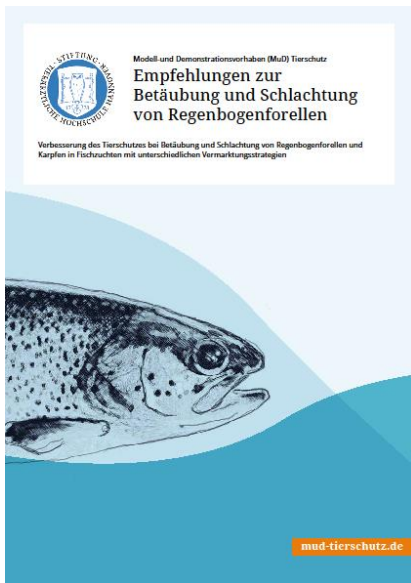
- ლაყუჩების კვეთა
- დაუყოვნებელი გამოშინგვა

სტანდარტები - ტრანსპორტირება და მოკვდინება

სტანდარტები – ტრანსპორტირება და მოკვდინება

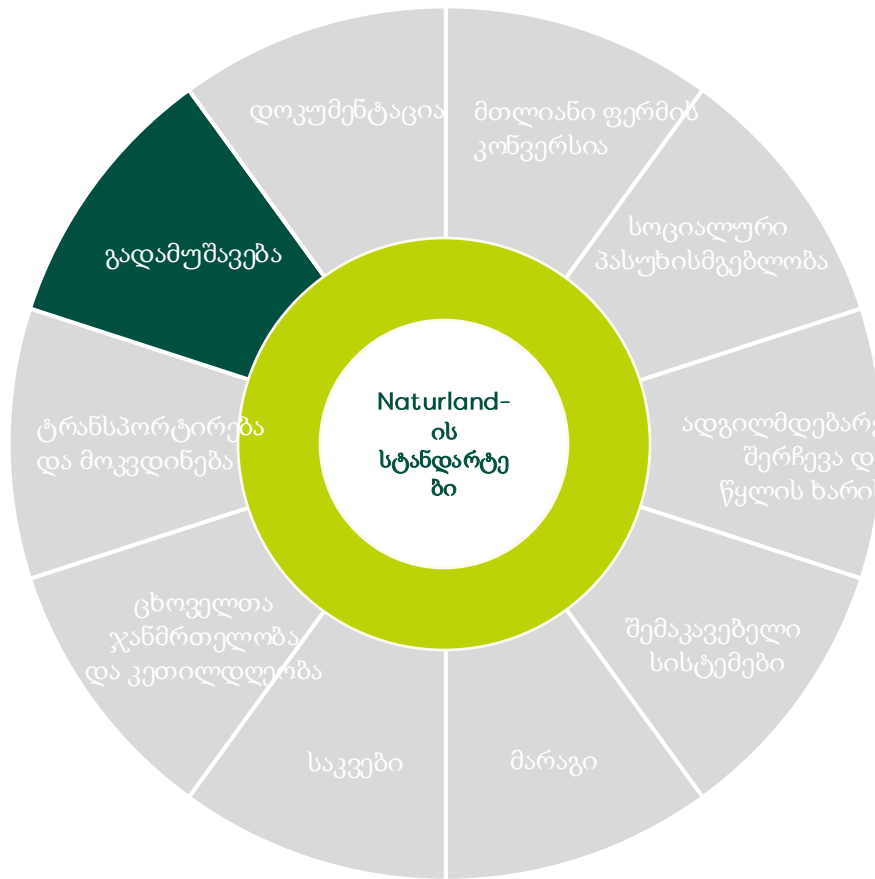
ბროშურა

ვიდეო

სტანდარტები

სტანდარტები – გადამუშავება

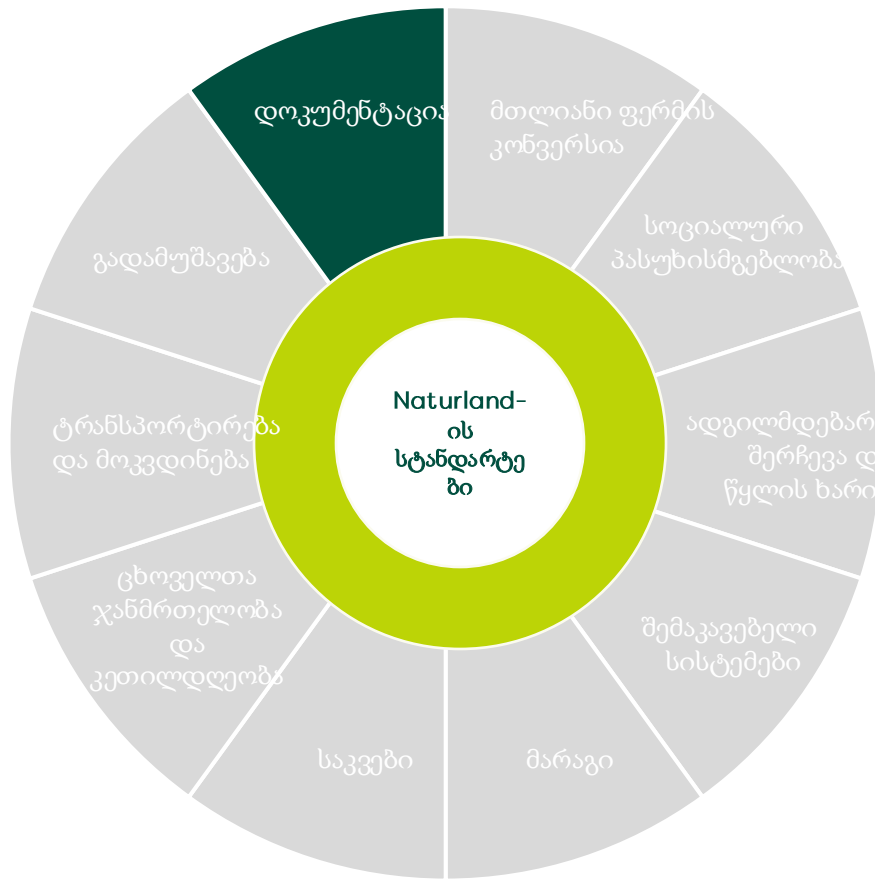
შებოლვა

- შებოლვის ტრადიციული მეთოდები
- დაუმუშავებელი ბუნებრივი ხე და ტოტები
- სიმხურვალის საშუალო ტემპერატურა: 500°C

❌ შავი შებოლვის ე.წ. „კატენრაუხის“ გამოყენება; ქიმიურად დამუშავებული, ფისიანი ან ტოქსიკური ხე, თხევადი კვამლის პრეპარატები და ინექციის გზით დამარილება.

სტანდარტები

სტანდარტები – დოკუმენტაცია

- ოპერატორის პროფილი
ორგანული მართვის პრინციპების დოკუმენტაცია
- ანალიზის პროტოკოლი
მიმდებარე ეკოსისტემაზე ზემოქმედების დოკუმენტაცია
- მდგრადობის გეგმა
გარემოს დაცვისა და კონსერვაციის ზომები და მოთხოვნები
- ანგარიშგების პროტოკოლი
დაჭერის, დახარისხების, გალიებში განთავსების, თევზის გაბრუნების და მოკვდინების პროცედურები
- ფერმის ჟურნალი
დოკუმენტაცია მარაგების მოშენებიდან დაჭერამდე

სტანდარტების შედარება

Naturland-ისა და ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაციები

სტანდარტების შედარება

Naturland-ის სტანდარტები	EU ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია
სავალდებულო მთელი ფერმის კონვერსია.	შესაძლებელია ფერმის ნაწილობრივი კონვერსია.
თანამშრომლებისთვის სოციალური პასუხისმგებლობის მოთხოვნების დანერგვა.	რეგულაციები არ არსებობს.
Naturland-ის ფერმებში წყლის, ნალექის, საკვებისა და მზა პროდუქციის რეგულარული ანალიზი.	ანალიზები სავალდებულო არ არის.
კალმახის მარაგის მაქსიმალური სიმჭიდროვე: 20 კგ/მ ³ .	კალმახის მარაგის მაქსიმალური სიმჭიდროვე: 25 კგ/მ ³ .
თევზის შებოლვისას ინექციის გზით დამარილების აკრძალვა.	თევზის შებოლვისას ინექციის გზით დამარილება დაშვებულია.

სტანდარტების შედარება

Naturland-ის სტანდარტებია	EU-ის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაცია
წელიწადში ტრადიციული მედიკამენტებით ან ანტიპარაზიტული პრეპარატებით მკურნალობის მაქსიმუმ ორი კურსი. სიცოცხლის განმავლობაში მკურნალობის მაქსიმუმ სამი კურსი.	ტრადიციული მედიკამენტების მაქსიმუმ ორი კურსი და ანტიპარაზიტული მედიკამენტების ორი კურსი. შეუზღუდავი გამოყენება მთელი ცხოვრების განმავლობაში.
ნებადართული საკვები დანამატების შეზღუდული დადებითი სია.	ნებადართული საკვები დანამატების ფართო დადებითი სია.
ტრანსპორტირებისა და მოკვდინების დეტალური ინსტრუქციები.	დეტალური მოთხოვნები არ არსებობს.
ნაწარმების გამორიცხვა წარმოებიდან და გადამამუშავებიდან.	ნაწარმები გამორიცხულია მხოლოდ საკვები პროდუქტებიდან.

გარდამავალი პერიოდი

ორგანული აკვაკულტურისთვის საჭირო ნაბიჯები

გარდამავალი პერიოდი

ნაბიჯები

1. გარდამავალი პერიოდი ევროკავშირის ორგანული სოფლის მეურნეობის რეგულაციების მიხედვით
2. გარდამავალი პერიოდი Naturland-ის სტანდარტების მიხედვით

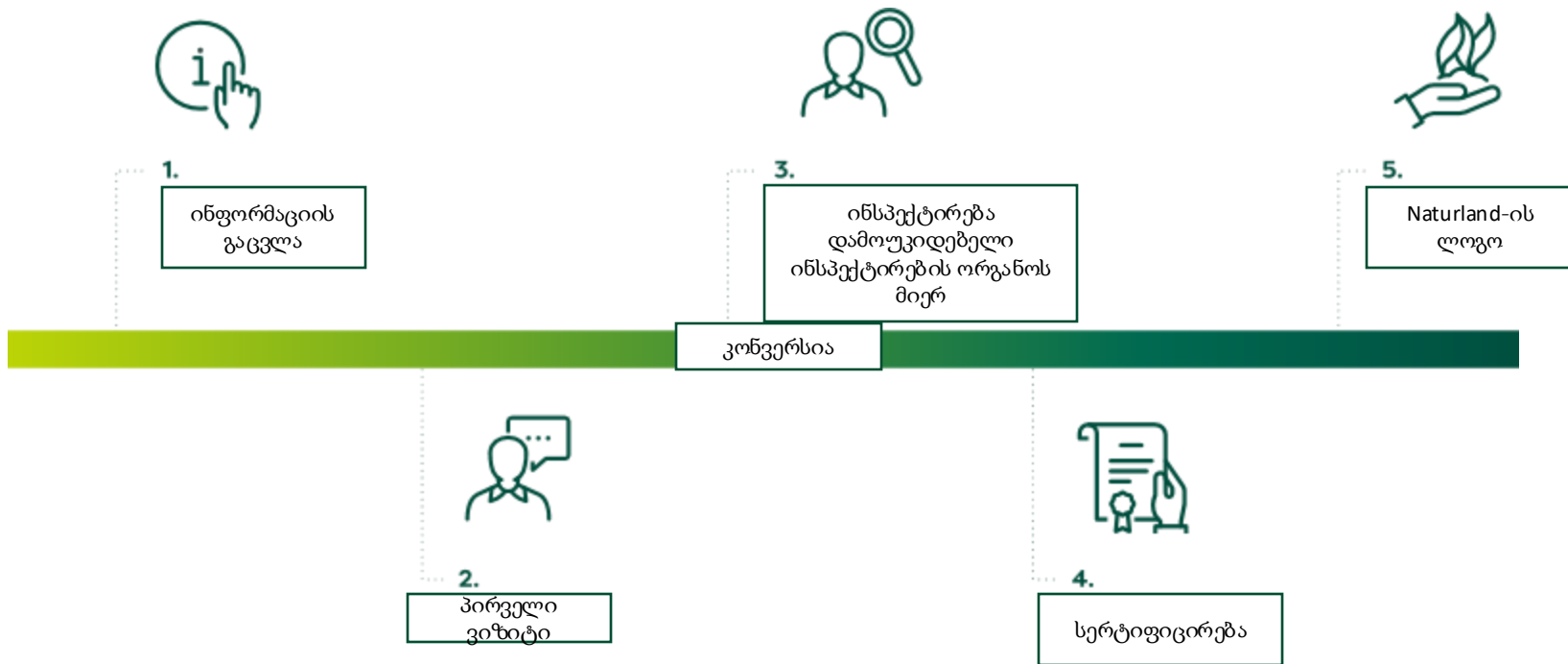
შესაძლებელია იმავე პერიოდში იმავე გარდამავალი პერიოდის დროის გამო

გარდამავალი პერიოდი

ჩვეულებრივი (ტრადიციული) ფუნქციონირების გარდამავალი პერიოდი (EU და Naturland)

- ობიექტები, რომელთა დრენაჟი, გაწმენდა და დეზინფექცია შეუძლებელია
 - 24 თვე
- ობიექტები, რომელთა დრენაჟიც დასრულდა ან ექსპლუატაცია არ მომხდარა
 - 12 თვე
- ობიექტები, რომელთა დრენაჟი, გაწმენდა და დეზინფექცია მოხდა
 - 6 თვე

გარდამავალი პერიოდი – სერტიფიცირებისთვის საჭირო ეტაპები

საკონტაქტო პირები

ლაშა ჭანტურია

პროექტის მენეჯერი, საქართველო

l.tchanturia-ge@naturland.de

ჯონათან შლეიკენი

ჯგუფის ხელმძღვანელი, აკვაკულტურა და
მეთევზეობა

j.schleyken@naturland.de

ეს სასწავლო მასალა შემუშავდა KVP პროექტის „ეკოლოგიური საქართველო – მომავლის მეურნეობა“ ფარგლებში. პროექტი დაფინანსებულია გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობის სამინისტროს მიერ (BMZ), რომელსაც ადმინისტრირებას უწევს

დამატებითი მასალა

- European Market Observatory for Fisheries and Aquaculture Products (2022). *Organic Aquaculture in the EU. Current situation, drivers, barriers, potential for growth*. Publication Office of the European Union, Luxembourg. [Link](#)
- Lembo, G., & Mente, E. (Eds.). *Organic aquaculture. Impacts and future developments*. Switzerland: Springer Nature.
- Pouil, S., Besson, M., Phocas, F., & Aubin, J. (2024). *Assessing the environmental impacts of conventional and organic scenarios of rainbow trout farming in France*. *Journal of Cleaner Production*, Volume 456. Retrieved from: [Link](#)

Naturland

Verband für ökologischen Landbau e.V.
Association for Organic Agriculture
Kleinhaderner Weg 1
82166 Gräfelfing

+49 (0)89 898082-0
naturland.org